

مؤسسه شیعه‌شناسی

گزارشی از مطالعات

اسلام‌شناسی و شیعه‌شناسی در دانشگاه ایلینوی

■ نام کشور: ایالات متحده امریکا

■ آدرس پایگاه اینترنتی: www.uiuc.edu

■ آدرس پست الکترونیک: Psames@uiuc.edu

- بخش اسلام‌شناسی دارد: بلی ✓ خیر
- مطالعات شیعه‌شناختی دارد: بلی ✓ خیر
- دوره‌های آموزشی دارد: بلی ✓ خیر
- بخش آموزشی در چه مقطعی است:
- کارشناسی ✓ کارشناسی ارشد ✓ دکترا ✓ غیره
- بخش پژوهشی دارد: بلی ✓ خیر ✓
- مجله دارد: بلی ✓ خیر ✓
- کنفرانس، سمینار و کارگاه تحقیق دارد: بلی ✓ خیر ✓

اساتید برجسته: والري هافمن، فيرچايلد راگلنر، العباس بن مأمون، مارلين بوت، كنت كانو، ارنست داون و ...

■ معرفی و آموزش:

برنامه مطالعات آسیای جنوبی و خاورمیانه، مقطع کارشناسی ارشد مطالعات آسیا را با گرایش آسیای جنوبی و خاورمیانه اداره می‌کند و از زیر مجموعه‌های دانشکده فرهنگ و زبان‌های آسیای شرقی محسوب می‌گردد. دانشجویان در این برنامه به موازات در مطالعات آسیای جنوبی و خاورمیانه صاحب تخصص می‌شوند. کلیه مباحث پذیرش، مشاوره، ارزیابی دانشجویان به عهده برنامه مطالعات آسیای جنوبی و خاورمیانه است. مقطع کارشناسی ارائه شده در این برنامه، دانشجویان را آماده ورود به مقطع دکترا در رشته مرتبط می‌نماید.

پذیرش:

متقاضیان پذیرش بایستی حداقل شرایط مورد نظر بخش فارغ‌التحصیلان دانشگاه ایلینوی را داشته باشند؛ هرچند انتخاب و پذیرش نهایی از جانب کمیته‌ای در برنامه مطالعات خاورمیانه و آسیای جنوبی صورت می‌گیرد. فرم تقاضا را می‌توان از دفتر فارغ‌التحصیلان دانشگاه و یا آدرس (<http://www.oar.uiuc.edu/prospective/grad/applygr.html>) تهیه کرد.

متقاضیان بایستی فرم یاد شده را با گزارش کاملی از مقطع گذشته خود، نمرات فارغ‌التحصیلی، ۳ نمره ارائه شده ارزیابی توسط استاد، مشاور و استاد راهنمای کنونی‌شان تحویل دهند. متقاضیان دست‌کم بایستی در یکی از زبان‌های خاورمیانه و یا آسیای جنوبی پیش‌زمینه قوی داشته باشند که عموماً این مسأله از طریق حداقل دوسال آموزش رسمی در این باب میسر خواهد بود. متقاضیانی که زبان انگلیسی زبان مادری‌شان و یا زبان دوم آنها محسوب نمی‌شود، باید در آزمون انگلیسی به عنوان زبان خارجی (TOEFL) نمره ۶۰۰ را کسب نمایند. انتخاب و تمرکز گرایش در یکی از بخش‌های خاورمیانه یا آسیای جنوبی نیز اجباری است.

دانشجویان مقطع کارشناسی باید ۸ واحد دروس سطح یادشده را حداقل در ۳ درس با سطح ۴۰۰ در دروس مربوط منطقه کامل نمایند. همچنین پیش‌زمینه کامل یکی از زبان‌های خاورمیانه و یا آسیای جنوبی، قبولی در یکی از کارگاه‌های تحقیق مرتبط، قبولی در امتحان شفاهی و تکمیل دو طرح تحقیقاتی از ضروریات مقطع کارشناسی ارشد است. رساله تحصیلی برای این مقطع (پایان‌نامه) ضروری نیست. مشاوران تحصیلی نیز توسط خود برنامه مطالعات آسیای جنوبی و خاورمیانه معرفی می‌شوند.

برای اطلاعات بیشتر می‌توانید با تلفن ۷۳۳۱-۲۲۴-۲۱۷، دورنگار ۶۳۹۹-۲۶۵-۲۱۷، پست الکترونیک: Psames@uiuc.edu تماس حاصل نمایند. آدرس: خیابان پنجم جنوبی ۹۱۰، ساختمان مطالعات بین‌الملل ۲۲۱، برنامه مطالعات آسیای جنوبی و خاورمیانه، دانشگاه ایلینوی.

برنامه مطالعات آسیای جنوبی و خاورمیانه یک رشته فرعی بین‌رشته‌ای در مطالعات آسیای جنوبی ارائه می‌کند. این رشته برای دانشجویان با گرایش آسیای جنوبی برای تکمیل رشته اصلی آنها مناسب است. ساختار این رشته فرعی به گونه‌ای طراحی شده که دانشجویان را به مقدار زیادی با انعطاف‌پذیری تحصیلی در زبان، ادبیات، تاریخ و علوم اجتماعی منطقه یادشده آشنا می‌سازد.

حداقل معدل ۲/۷۵ برای قبولی در این رشته فرعی مطالعات آسیای جنوبی نیاز است. ۱۸ تا ۲۰ ساعت واحد درسی انتخاب شده توسط دانشجویان برای رشته فرعی مطالعات آسیای جنوبی با تأیید مشاوران برنامه در اصل دروس برنامه نیز برنامه‌ریزی شده است که دست کم ۶ ساعت درسی در سطح پیشرفته را در بر می‌گیرد. انتخاب رشته فرعی نیز بایستی با تأیید خود مسؤولان برنامه صورت پذیرد.

برنامه مطالعات آسیای جنوبی و خاورمیانه در دانشگاه ایلینوی متولی مباحث اسلام‌شناسی در دانشگاه می‌باشد. این برنامه با مدیریت کنت کانو (Kenneth Cunno) و معاونت راکش ام. بات (Rukesh M. Bhatt) در زمینه گوناگون مناطق یادشده، اسلام‌شناسی، دین، فرهنگ، زبان فعالیت می‌کند. برنامه آموزشی در مقطع کارشناسی ارشد ارائه می‌شود. زبان‌های مورد تدریس در بخش زبان خاورمیانه شامل زبان عربی (۳ سال)، زبان قبطی (۱ سال)، زبان عبری (۳ تا ۴ سال) و زبان فارسی (۳ سال) می‌باشد.

دروسی که در این برنامه مورد تدریس هستند به شرح ذیل می‌باشند. لازم به ذکر است که بعضی از دروس مهم نیز با توضیحات جانبی معرفی خواهند شد.

۱. تاریخ خاورمیانه از سال ۱۵۶۶ تا ۱۹۱۴ میلادی، شماره درس: ۴۳۵
۲. چشم‌انداز فرهنگی خاورمیانه، شماره درس: ۲۰۸
۳. حکومت و سیاست آسیای جنوبی، شماره درس: ۳۴۶
۴. حکومت و سیاست خاورمیانه، شماره درس: ۳۴۷ سه واحد درسی، ساعت ۱۰ لغایت ۱۱/۲۰ روز پنج‌شنبه، مکان: اتاق ۳۰۰ سالن لینکولن، بررسی دگرگونی جامعه خاورمیانه از مغرب تا ایران با تأکید بر مدرنیته سیاسی محور اصلی درس را تشکیل می‌دهد. علوم سیاسی منطقه، با تأکید خاص بر دلایل و ویژگی‌های مدرنیته، نقش رهبری، ایدئولوژی‌ها و نهادها، روش‌ها و نظریه‌های بررسی نظام سیاسی که دگرگونی اساسی یافته‌اند، و کاربردهای سیاسی ایالت متحده آمریکا، مورد مطالعه و بررسی است. این درس با پیش‌نیاز درس شماره ۲۴۰ یا ۲۴۱، و یا تأیید استاد مربوطه ارائه می‌شود.
۵. تورات به عنوان ادبیات، شماره درس: ۱۰۱
۶. اساطیر آسیایی، شماره درس: ۱۰۴
۷. ادیان جهان، شماره درس: ۱۱۰، ۳ واحد درسی، ساعت‌های ارائه: ۱۱ لغایت ۱۱/۵۰ و ۱۶ لغایت ۱۶/۵۰ روزهای پنج‌شنبه و جمعه، مکان: اتاق ۳۱۴ سالن آلتجد، اتاق ۲۲۸ ساختمان تاریخ. مدرس: اس

و. پیتارد (W. Pitard). این درس با پوشش جنبه‌های فلسفی-تاریخی، فرهنگ غیر غربی و تطبیق آن با فرهنگ غربی ارائه می‌شود.

بررسی ادیان زنده جهان شامل هندویسم، بودیسم، کنفوسیویسم، تائویسم، یهودیت، مسیحیت و اسلام، با مذاقه متون اصلی و تشریح فلسفی-الهی‌هردینی محور اصلی درس به شمار می‌رود. این درس به دنبال تکمیل طبقه ادیان غربی و یا غیر غربی است و لذا هر دو گرایش را در یک جا در بر نمی‌گیرد. از این رو دانشجویان بایستی با انتخاب گرایش مورد نظر در گزینه‌های ۴ گانه ارائه شده درس یادشده که مدرس همه آنها استاد پیتارد هستند، همت گمارند.

با توجه به نوع گرایش انتخاب شده در دو درس ارائه شده، ۵ سمینار در تاریخ‌های تعیین شده علاوه بر کلاس‌های این درس در نظر گرفته شده که با توجه به نوع گرایش و ثبت نام و مباحث مورد نظر استاد، طرح بحث می‌شوند.

۸. آداب و رسوم یهودیت، شماره درس: ۱۳۰

۹. تورات عبری به زبان انگلیسی، شماره درس: ۲۰۱

۱۰. درآمدی بر اسلام (مقدماتی)، شماره درس: ۲۱۲، ۴ واحد درسی، نحوه ارائه: تدریس و مباحثه و قرائت متون، ساعات: ۱۲ لغایت ۱۲/۵۰ روز دوشنبه و ۱۱ لغایت ۱۱/۵۰، روزهای دوشنبه، چهارشنبه و جمعه، مکان: اتاق ۱۰۲ سالن لاینکولن و اتاق ۱۰۶ سالن لاینکولن. مدرس: وی. هافمن (V. Haffman)، لازم به ذکر است که دو درس یاد شده بصورت مجزا و با کیفیت مذکور در نحوه ارائه برای دانشجویان در نظر گرفته شده است.

این درس همسان درس درآمدی بر اسلام (۲۱۴) ارائه می‌شود با این تفاوت که کار تحقیقاتی در این درس انجام نمی‌شود. جنبه‌های فلسفی- تاریخی و فرهنگ‌های غیر غربی در بردارنده موضوع اصلی ارائه درس هستند.

۱۱. درآمدی بر اسلام (پیشرفته)، شماره درس: ۲۱۴، ۳ واحد درس، در بردارنده جنبه‌های فلسفی- تاریخی و فرهنگ‌های غیر غربی، نحوه ارائه: تدریس، ساعت: ۱۱ لغایت ۱۱/۵۰ روزهای دوشنبه، چهارشنبه، جمعه. مکان: اتاق ۱۰۶، سالن لاینکولن. مدرس: وی. هافمن. تاریخ اندیشه اسلامی از زمان حضرت رسول [صلی‌الله‌علیه‌و‌آله‌وسلم] تا کنون، شامل نبوت حضرت محمد [صلی‌الله‌علیه‌و‌آله‌وسلم]، قرآن، الهیات و حقوق، عرفان و فلسفه، جنبش‌های قومی، مدرنیسم و اصلاحات حقوقی و احیا مجدد، دیدگاه مورد نظر در درس هستند.

۱۲. اسلام و جامعه مدرن، شماره درس: ۴۰۸، ۳ یا ۴ واحد درسی، نحوه ارائه: تدریس- تدریس و مباحثه، ساعات ارائه: ۱۴ لغایت ۱۵/۲۰، روز پنج‌شنبه- ۱۴ لغایت ۱۵/۲۰ روز پنج‌شنبه، مکان: اتاق ۳۳۳ آزموری، مدرس: هافمن، درس اول با کد ۴۱۲۰، ۴ واحد درسی به شمار می‌رود و درس دوم به کد ۴۸۸۵، ۳ واحد درسی می‌باشد.

بررسی نقش اسلام در سیاست معاصر، احیای معاصر اسلام و بیان رویکردهای اسلامی به سمت نظم نوین اقتصادی، ملی‌گرایی و تغییر نقش زنان محور اصلی درس می‌باشند. طریقه پذیرش این درس، سطح علمی دانشجو و یا رضایت استاد می‌باشد.

دروس مربوط به زبان‌های خاورمیانه یا آسیای جنوبی به دو صورت ۳ واحدی و ۵ واحدی با توجه به نوع گرایش ارائه می‌گردد. دروس تطبیقی زبان‌های آسیای جنوبی و یا زبان‌های مربوط از طریق این دانشگاه و یا سایر دانشگاه‌ها به صورت ارتباط رایانه‌ای و با آزمون‌های تخصصی نیز صورت می‌گیرد.

○ درس تمدن آفریقا از گروه تاریخ، ۳ واحد درسی، شماره درس ۱۳۰

○ دروس مربوط به تاریخ، زبان، ادبیات، فرهنگ و جامعه شامل ۱۲ واحد درسی عبارتند از:

○ توسعه اقتصادی در هند و آسیای جنوب شرقی، شماره درس: ۴۵۳

○ موضوعاتی در باب مردم‌شناسی، شماره درس: ۴۹۹

○ سمینار دانشگاهی در رابطه با مطالعات آسیا

○ نمونه‌های غیر غربی (۱ و ۲)، شماره‌های درس: ۱۸۹، ۱۹۰

○ توسعه اقتصادی، شماره درس: ۴۵۰

○ زبان هندی پیشرفته ۱ و ۲، شماره‌های درس ۴۵ و ۴۶

○ درآمدی بر ادبیات آسیای جنوبی، شماره درس: ۴۰۸

○ هندوستان از استعمار تا ملت، شماره درس: ۴۳

○ چشم‌انداز فرهنگی آسیای جنوبی، شماره درس: ۲۰۸

- عرفان و تقدس در اسلام، شماره درس: ۲۹۰
  - اندیشه مذهبی، شماره درس: ۴۹۴
  - زنان در جوامع اسلامی، شماره درس: ۴۰۳
  - اسلام و جامعه مدرن، شماره درس: ۴۰۸
  - تحولات اجتماعی در مناطق پیشرفته، شماره درس: ۴۴۳
- سایر دروس مرتبط نیز در صورت تأیید مشاوران قابل جایگزینی هستند. این دروس شامل زبان‌هایی غیر از زبان هندی و دروس مستقل تاریخ، زبان، مردم‌شناسی، مذهب، علوم سیاسی و اجتماعی است. دانشجویانی که مایل به گذراندن این دروس مستقل هستند بایستی اجازه مدرس را کسب نموده و در ضمن برای این مقطع تحصیلی، گذراندن بیش از دو درس مستقل مجاز نمی‌باشد.

دروس جانبی:

- مردم‌شناسی
- تجارت بین‌الملل
- استعمار و فرهنگ
- معماری غیر غربی، آمریکای بومی و خاورمیانه اسلامی و آسیا
- هنر دوره باستانی و دوره میانه
- شاهکارهای کلاسیک فرهنگ غیر غربی
- شاهکارهای مدرن فرهنگ غیر غربی
- اقتصاد اسلامی
- جغرافیای توسعه و در حال توسعه
- جغرافیای کشورهای توسعه یافته
- مصر از زمان جنگ جهانی اول
- اروپا در جهان از سال ۱۷۵۰ م
- تاریخ و تمدن خاورمیانه اسلامی از قرن هفتم تا بیستم
- تاریخ آفریقای شمالی و غربی
- مسایل و مشکلات تاریخ خاورمیانه و خاور نزدیک
- جنبش‌های مهدویت در تاریخ
- آشوب‌های مذهبی و جنبش‌های در تاریخ
- تاریخ خاورمیانه و خاور نزدیک
- جهان باستان
- خاورمیانه در قرن هیجده و نوزده
- خاورمیانه در قرن بیستم
- امپراطوری عثمان، ۱۵۶۶-۱۹۲۴
- حقوق بشر بین‌الملل
- حقوق بین‌الملل
- خانواده در تنظیمات بین‌المللی

- کارگران در کشورهای بدون توسعه
- مدیریت منابع انسانی بین‌الملل
- سیاست خارجی تطبیقی
- حکومت و سیاست خاورمیانه
- ارتباطات بین‌الملل
- اقتصاد سیاسی بین‌الملل
- ارتباطات بین‌الملل
- جنگ بین‌الملل
- جنگ و صلح بین‌الملل
- درآمدی بر ارتباطات بین‌المللی
- درآمدی بر امنیت بین‌المللی و کنترل تسلیحات
- روش‌شناسی ارتباطات بین‌المللی
- اندیشه سیاسی غیر غربی
- تاریخ یهودیت
- جوامع اسلامی تطبیقی
- شعر عبری
- تاریخ زبان صدر یهودیت
- نظم تورات
- فرهنگ باستانی خاور نزدیک
- منازعات روشنفکرانه دوره میانه اسلامی
- معرفی عبری کلاسیک
- اسلام و جامعه در خاورمیانه و آفریقای شمالی مدرن
- اسلام
- ادبیات مقدس یهودیت
- زبان دینی
- مسلمانان و مسیحیان، تعامل و تقابل
- عرفان و تقدس در اسلام
- قرآن و مفسران آن
- جامعه‌شناسی سیاسی
- تجارب آمریکایی- آسیایی
- توسعه اخیر مطالعات چند ملیتی
- نقش جنسیت و توسعه بین‌الملل

● موارد ضروری برای قبولی در مقطع کارشناسی ارشد

۱. مهارت خواندن زبان‌های عربی، عبری یا فارسی از طریق قبولی در آزمون تخصصی یا قبولی و تکمیل درس زبان
۲. تکمیل ۹ واحد درسی منطقه
۳. ارائه ۲ طرح تحقیقاتی سطح ۴۰۰ به جای پایان‌نامه
۴. پذیرش در آزمون شفاهی درک مفاهیم در رابطه با منطقه

قابل ذکر است که عدم دریافت شهریه از طریق دانشکده امکان‌پذیر است. همچنین، دروس عربی در مرکز مطالعات آفریقایی هم ارائه می‌شود.

■ نام اساتید, محققان و آدرس آن‌ها:

۱. **والری هافمن** V. Haffman: استادیار، مدرس دروس در تمام جنبه‌های اسلام، از قرآن تا الهیات و فلسفه دوره میانه، تصوف، جهان اسلام، سیاست مدرن، زنان در جامعه اسلامی و ... تخصص تحقیقاتی وی شامل تصوف، مصر مدرن، ایدئولوژی جنسیت اسلامی، زندگی مذهبی زنان مسلمان، علمای اسلامی قرن ۱۹ و ۲۰ عمان، زنگبار و ... و جنبش‌های اسلامی معاصر است.
۲. **فیرچایلد راگلز** Fairchild Ruggles: استادیار معماری، دکتر از دانشگاه پنسیلوانیا، تخصص تحقیقاتی: فرهنگ بصری و محیط ساختاری جهان اسلام. وی نویسنده کتاب باغ‌ها و چشم‌انداز و نظری بر قصرهای اسپانیایی اسلامی – زنان، حمایت و خودباوری در جوامع اسلامی است.
۳. **العباس بن مأمون** Elabbus ben mamoun: زبان و زبان‌شناسی عربی
۴. **مارلین بوت** Marliyn Booth: ادبیات اسلامی و عرب
۵. **فرانسیس بویل** Francis Boyle: حقوق بین‌الملل
۶. **استفان کوهن** Stephan Cohen: علوم سیاسی، امور نظامی و سیاست تسلیحات
۷. **کنت کانو** Kenneth Cuno: تاریخ، جامعه و اقتصاد مدرن خاورمیانه، مصر
۸. **ارنست داون** Ernest Dawn: تاریخ خاورمیانه
۹. **هادی اصفهانی**: (تحقیق در اقتصاد توسعه‌یافته از جمله ایران، در مسایلی در رابطه با نهادهای حکومتی و سیاست‌ها و قوانین آن‌ها)
۱۰. **عادل گلدبرگ** Adele Goldberg: زبان و زبان‌شناسی فارسی
۱۱. **هانس هنریش هوک** Hans Henrich Hock: تحقیق بر اوستا و زبان فارسی باستان
۱۲. **برونو نتل** Bruni nettl: مطالعه فرهنگ‌های خاورمیانه و موسیقی قومی به ویژه ایران
۱۳. **واین پیتارد** Wayne Pitard: مطالعات ادیان، تاریخ باستان خاور نزدیک
۱۴. **گری پورتون** Gary Porton: ادبیات باستان یهودیت
۱۵. **کارول ربیز** Carol Rebeiz: مطالعات لبنان
۱۶. **کنستانتین ربیز** Constantin Rebeiz: مطالعات لبنان
۱۷. **ماهر سول** Mahir Saul: آفریقای غربی، مذهب سنتی، اسلام، مسیحیت
۱۸. **چارلز استوارت**: تاریخ، جامعه‌شناسی آفریقای غرب
۱۹. **زهره سولیوان**: فمینیسم در خاورمیانه و ...
۲۰. **ماروین وین باوم** Marvin Weinbaum: دولت و سیاست در ایران
۲۱. **بورتون سوانسون** Burton Swanson
۲۲. **سلیم راشد**: اقتصاد با تأکید بر نمونه آسیای جنوبی و بنگلادش